

Belastingafsprak Beekse Bergen zet gemeente halve eeuw buitenspel

Recreatieondernemer Dirk Lips verlangt zekerheid voor investering van € 60 mln

Laurens Berentsen
Amsterdam

Wat doet de recreatieondernemer die € 60 mln wil investeren in zijn vakantie-huisjes, maar die de toeristenbelasting sinds 2010 met 80% heeft zien stijgen en als klap op de vuurpijl vanaf dit jaar een ton gemakkelijksbelasting moet betalen voor zijn attractiepark? Die stapt naar de gemeente en vraagt om zekerheid dat hij verschoond blijft van zulke lastenverzwaringen als hij zijn miljoenen uitgeeft.

Wat doet de gemeente die zo'n vraag krijgt van een belangrijke werkgever en een grote belastingbetaler, en die bovendien zelf ambities heeft met het toerisme? Die verzint een list om de investering veilig te stellen.

Zo is het gegaan met Libéma, de eigenaar van vakantie- en safaripark Beekse Bergen (vorig jaar ruim 900.000 bezoekers), en de Noord-Brabantse gemeente Hilvarenbeek. De verzonden list is een fiscale vaststellingsovereenkomst.

In die overeenkomst staat dat Libéma in eerste instantie maximaal € 650.000 per jaar aan de gecombineerde toeristen- en gemakkelijksbelasting betaalt. Na uitbreiding van de verblijfsaccommodatie in twee stappen, stijgt dit bedrag naar € 1,1 mln. Zo blijft Dirk Lips, eigenaar van meer vakantie- en pretparken in Nederland, tot 2066 gevrijwaard van tariefsveranderingen en andere wijzigingen in deze gemeentelijke heffingen, voor zover die leiden tot een aanslag boven het vastgelegde plafond.

Tegelijkertijd is een minimumafdracht overeengekomen, van aanvankelijk € 550.000 en op termijn € 750.000. Beekse Bergen denkt dit jaar € 626.000 aan de gemeentelijke heffingen kwijt te zijn.

Na vijftien jaar kunnen de bedragen worden aangepast volgens de consumentenprijsindex. De gemeenteraad heeft een beperkende voorwaarde voor deze indicering op de valreep geschrapt, iets wat Lips in het verkeerde keelgat is geschoten. De ondernemer twijfelt nog of hij zijn handtekening onder de overeenkomst zet.

Fiscalisten die de afspraak hebben bestudeerd zouden het toejuichen als die niet wordt beklonken. Volgens hen kan de belastingdeal de toets der juridische

'Je krijgt dit toch niet bedacht als normaal logisch denkend mens en als fiscalist al helemaal niet'

Speelt dit ook elders?

De gemeente Loon op Zand heeft één grote belastingplichtige binnen haar grenzen die gemakkelijksbelasting betaalt: attractiepark de Efteling.

Om de kip met de gouden eieren in Kaatsheuvel niet te verstoren, heeft Loon op Zand een maximumafdracht per belastingplichtige opgenomen in de verordening voor de gemakkelijksretributie. Het plafond ligt iets boven de € 250.000. Het tarief per bezoeker van een gemakkelijksheid is 13 cent.

De gemeenteraad van Loon op Zand heeft laten weten tarief en plafond te willen verhogen. Het college van burgemeester en wethouders gaat daarover dit jaar in gesprek met de Efteling.

Anders dan in Loon op Zand, waar het maximumbedrag van de belasting in de gemeentelijke verordening staat, kan de privaatrechtelijke overeenkomst die de gemeenteraad van Hilvarenbeek heeft goedgekeurd, alleen worden aangepast met instemming van Libéma, eigenaar van Beekse Bergen. De gekozen raad komt hiermee tot 2066 buitenspel te staan.

kritiek niet doorstaan.

Wil Vennix waarschuwde de gemeente al vroeg dat zij zich op glad ijs begaf. Vennix is inwoner en oud-raadslid van Hilvarenbeek. Maar hij is ook belastingadviseur en voorzitter van de beroepsvereniging Register Belastingadviseurs. Hij ontraadde de gemeenteraad in te stemmen met het contract, dat tot stand kwam onder verantwoordelijkheid van burgemeester Ryan Palmen, zelf afgestudeerd fiscalist.

Vennix raadpleegde enkele hoogleraren, onder wie Peter Kavelaars, die tevens directeur is van het wetenschappelijk bureau van Deloitte. 'Mijn ogen vielen bijna uit mijn hoofd', schrijft die in een aan de raad beschikbaar gestelde e-mail. 'Je krijgt dit toch niet bedacht als normaal logisch denkend mens en als fiscalist al helemaal niet.'

De twijfel was gezaaid. Raadsleden maakten zich in december zorgen over rechtsgeldigheid, gelijkheidsbeginsel en ongeoorloofde staatssteun.

Recreatiepark Beekse Bergen steekt komende jaren meer dan € 60 mln in nieuwe bungalows en hotelkamers.

FOTO: HH

Een deal voor onbepaalde tijd, waar toen nog sprake van was, vond de raad onacceptabel.

Burgemeester Palmen benadrukte in een commissievergadering het belang van de investering van Libéma en het risico dat het bedrijf zou vertrekken. Bovendien zag Libéma af van juridische stappen tegen de gemakkelijksretributie (Lips ziet die als een vorm van dubbele belastingheffing) en legde de deal een bodem in de toeristenbelasting. De gemeente laat ook een veer, erkende de burgemeester. 'Ik ben het met u eens dat we geld laten liggen. Maar je koopt

€ 650.000

Beekse Bergen betaalt in eerste instantie € 650.000 per jaar aan toeristen- en gemakkelijksbelasting.

voor dit moment wel zekerheid dat je iets gaat krijgen.' Mochten andere recreatieondernemers zich melden, dan zijn ze welkom voor een gesprek, zei Palmen over het gelijkheidsbeginsel. Maar die dienden wel te beseffen welke zwaarwegende overwegingen tot de afspraak met Libéma hebben geleid, voegde de burgemeester daaraan toe.

Om de raad tegemoet te komen, kreeg ingenieursbureau Anteagroup opdracht de overeenkomst te toetsen. Libéma schakelde belastingadvieskantoor Meijburg & Co in voor advies. Beide gaven groen licht, hoewel Meijburg & Co het 'krachtiger' noemde als de criteria voor de bijzondere behandeling van Beekse Bergen in de belastingverordening zouden staan.

Gevraagd naar de kritiek op de overeenkomst beroept Palmen zich op deze adviezen om die te verdedigen. Hij signaleert dat fiscalisten het onderling niet eens zijn.

Advocaat en hoogleraar belasting-

recht Guido de Bont stelt echter dat in deze adviezen niets wordt gezegd over rechtsgeldigheid: 'Dit gaat zo dwars door de essentie van de gemeentelijke verordening heen, dat de overeenkomst bij de rechter geen standhoudt. De afspraak getuigt van volstrekte minachting voor de gemeenteraad, die de verordening democratisch vaststelt.'

Bijzonder hoogleraar heffingen van lokale overheden Jan Monsma wil niet specifiek op Hilvarenbeek ingaan, omdat hij ook voorzitter belastingrecht is van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. Maar in het algemeen geldt dat privaatrechtelijke overeenkomsten over belastingen niet strijdig mogen zijn met de wet, legt hij uit, in dit geval de gemeentelijke verordening. Of de wet moet uitzonderingen expliciet toestaan. Daarvan is geen sprake. 'Als in de wet staat dat belasting moet worden geheven, kun je privaatrechtelijk van alles afspreken, maar die belasting zal toch moeten worden geheven', aldus Monsma.

'De kans is heel groot dat deze afspraak niet door de beugel kan', zegt

Een 'Jungalow' op het terrein van de Beekse Bergen.

een partner van een groot belastingadvieskantoor die anoniem wil blijven. Hij krijgt veel overeenkomsten voorgesteld, maar zegt nog nooit zo iets voorbij te hebben zien komen. Volgens hem is de wet opzijgeschoven: 'Elke ambtenaar kan zeggen: ik voer deze overkomst niet uit, want die is in strijd met de wet.'

De veelbesproken rulings die de Belastingdienst sluit met grote bedrijven bieden helderheid over de toepassing van belastingregels, zegt Kavelaars in een toelichting. Over de hoogte van de belasting wordt niets vastgelegd. De hoogleraar voorziet dat de rulings extra onder vuur komen te liggen als gemeenten wel zulke afspraken maken met individuele belastingplichtigen. 'Terwijl de oplossing zo voor de hand lag. Hilvarenbeek had gewoon een maximum voor de toeristenbelasting in de verordening kunnen opnemen.'

Burgemeester Ryan Palmen van Hilvarenbeek.

FOTO: HH